

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۵/۱۰/۰۲

ډاکټر لودویګ آدمک

ترجمه: رحمت آریا

سیاسي او تاریخي د افغانستان بایوګرافیکي قاموس (۱۱۵ برخه)

د ژباړونکي یادونه : د کتاب په پای کې لودویګ آدمک د یو شمېر لغاتونو شرحه په انګلیسي د انګلیسي ژبو لپاره ورکړې ده. د ګڼ شمېر لغاتونو بیا لیکنه زه دلته اړینه نه بولم. خو یو شمېر لغاتونه دي چې هغوی دلته را اخلم		
White King; Czar	سپین پادشاه، قیصر	آق پادشاه
Greybeard; Headman	سپن زړی، مشر	آق سقال
Chief of Police; Chief Security Officer	د پولیسو مشر، مشر امنیتي افسر	امین العسعیس
Chief of Intelligence	د استخباراتو مشر	امین الاطلاعات
Secretary in Charge of Correspondence	د مکتوبونو مسؤو سکرتر	امین المکاتیب
Paymaster	سرشته دار، د پرداخت مأمور	امین نظام
Headmaster ; Master	سرور، واکمن، حاکم	ارباب
Fort; Citadel	ارګ، کلا، قلعه	ارګ
Usher	د خای او لاري ښوونکی، دروازه بان	عرض بیګي
Tutor	خصوصي ښوونکی	اتالیق/ اطالیق
Head Gardener; Head of Department of Agriculture	مشرملیار، د کرنې د ریاست مشر	باغبان باشي
Head of Mail Runners	د چټک خځاستي ډاګ مشر	چاپار باشي
Private Secretary to the Amir; Secretary of State	د امیر خصوصي سکرتر، د دولت د چارو سکرتر	دبیر الملک
Accountant	محاسب	دفتری
Officer Commanding Ten Men	ډلګی مشر/ د لسو تنو بولندوی	ده باشي
Court of Law; Justice Department	د عدلیې ریاست، د قانون محکمه	دار العدالت
Royal Court	دربار	دربار
Overseer	سرپرست، مباشر، ناظر	دارو غه
Headman; Gentleman	مشر، نجیب سړی، اشراف زاده	ایشان
Chief of Carpet-Spreaders	د غالبو د خپرولو مشر	فراش باشي
Commandant	بولندوی/ قوماندان	فوج دار
Division		فرقه
Major General		فرقه مشر
Pages (often the sons of Afghan nobles and high officials)	پیش خدمت (اکثراً د لوړپوړو افغان چارواکو او اشرافو زامن)	غلام بچه
Brigade		غنډ

د پاڼو شمېره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنې د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالېږلو مخکې په څېر و لولئ

Brigadier		غوند مشر
Governor of a District; Magistrate	ولسوال	حاکم
Doctor	طبيب	حکیم
Governor of a Major District	د لويي ولسوالۍ ولسوال	حاکم کلان
Inspector	مفتش	حاکم تحقیق
stem of Conscription of One-in-Eight	د عسکري د جلب سیستم - د اتو کسانو پر سر یو تن	هشت نفري
Attendant	چیراسي، ملازم	حاضر باش
Chamberlain; Minister	حاجب، سرپیش خدمت، د دربار وزیر	ایشک آقاسي
Private Secretary	د قلم مخصوص مدیر	ایشک آقاسي حضوري
Foreign Secretary; Foreign Minister	د باندنیو چارو منشي/ وزیر	ایشک آقاسي خارجه
Civil Chamberlain	ملکي حاجب	ایشک آقاسي ملکي
Military Chamberlain	پوځي حاجب	ایشک آقاسي نظامي
chief Secretary; Prime Minister	صدراعظم، مشر وزیر	اعتماد الدوله
Drawer of Measuring Chain; Surveyor	جریب کښ، سروی کوونکی	جریب کش
His Excellency; Title of Respect	جناب	جناب
Tribal Council	جرگه	جرگه
Battalion		کنډک
Battalion Commander; Lieutenant Colonel; Major	ډگرمن، جگړن	کنډک مشر
Village Headman	ملک	کد خدا
Superior to Headman	د کلي تر ملک مشر	کلانتر
Chief Aide-de-camp	پاور	کار خاص حضور
Successor to the Prophet; (now used for teachers, tutors, craftsmen, and others)	د پیغمبر ځایناستی، (اوس د ښوونکي، مربی، ورهنگر یا صنعتگر او نورو لپاره کارول کېږي)	خليفة
Headman; Chief; Mister	مشر، ستر، ښاغلی	خان، جمع خوانین
Cavalry Troops	سپاره سرتیري	خوانین سوار
Chief Justice	مشر قاضي	خان ملا خان
Chief Justice	قاضي القضاات	خان علوم
Tribal Militiaman	قومي میلشیا سرتېری	خاصه دار
Head Valet	مشر خدمتگار	خدمتگار باشي
Title of Dignitary, Eunuch, Doctor, Professor, etc	د احترام لقب، خصي یا د حرم سرا خواجه، آقا، ډاکتر، پوهاند او نور،	خواجه
Head of Police	د پولیسو مشر	کوټوال
Tribal Army	لښکر	لشکر
Deputy Governor; Lieutenant; Title of Amir's Assistant	مرستیال والي، بریدمن، د امیر د پاور لقب	لوی ناب
Cabinet; State Council	د شوری غونډه، دولتي شوری	مجلس شوری
Headman of Village	ملک	ملک
Poet Laureate	ملک الشعر	ملک الشعر
Head Architect; Head Mason	معمار باشي	معمار باشي
Commander of 1,000 Men	د ۱۰۰۰ تنو بولندوی یا قوماندان	مینګ باشي
Ruler; Title; Name	میر	میر
Master of the Stables	د څارویو د طویلي مشر	میر آخور
Corps of Sons of Hazara Khans and Maliks	د هزاره خانانو او ملکانو د زامنو اردلیان	میر آسپور
Head Secretary; Clerk	مشر سکرتر، مأمور	میر منشي

د پاڼو شمېره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یا دونه: د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

Clerk (if before name); Prince (in Iran, after name); Title (in India, borne by descendants of the Moghuls and by sons of Rajput converts to Islam)	میرزا، (په ایران کې له نوم وروسته) شهزاده؛ لقب (په هند کې د مغلو اولاده او د هغه راجپوت زامن چې اسلام ته اوبښتي دي)	میرزا
Correspondent of Amir; Editor	محرر، د امیر محرر، مسؤول مدیر	محرر
Supervisor of Morals; Market Inspector	مشر محتسب	محتسب باشي
Helper of the State; Title held by Princes	د دولت مرسته کوونکی، د شهزادگانو لقب	معین السلطنة
Amir's Chief Mulla	د امیر مشر ملا	ملاي حضور
Writer; Secretary; Clerk	لیکوال، سکرتر، مأمور	منشي
Companion of the King	د پادشاه ملگری	مصاحب
Privy Council	خصوصي مشاور	مصاحب خاص حضور
Prefix before Ladies Names	د مېرمنو لپاره له نوم مخکې مختاری	مُسمات
Finance Officer	مالي مأمور / افسر	مستوفي
Revenue Officer; Finance Minister	د مالیاتو افسر، د ماليي وزیر	مستوفي الممالک
Deputy; Assistant	مرستیال، معاون	نائب
General; Orderly Brigadier	نائب سالار، گومارل سوي غنډ مشر	نائب سالار
Undersecretary of the Army	د وسله وال ځواک پاور یا منشي	نائب ایشک آقاسي نظامي
Governor of a Province	د ولایت والي	نائب الحکومه
Viceroy	نائب السلطنة، وایسرا	نائب السلطنة
Herald; Chief Leader	مشر لارښود، پېش قراول، پېشتاز	نقیب
Overseer; Steward; Minister	ناظر، وزیر،	ناظر
War Minister	د دفاع وزیر	ناظر حربیه
Home Minister; Interior Minister	د کورنیو چارو وزیر	ناظر ملکي
Minister of Commerce	د سوداګرۍ وزیر	ناظر تجارت
Minister of Education	د معارف وزیر	ناظر المعارف
Confidential Correspondence Secretary	د محرمو لیکونو سکرتر	ناظر و مُهردار و امین المکتوبات
Personal Steward; Head Valet; Attendant	نوکر، ملازم	پېش خدمت
Saint ; Holy Man; Old Man	ولي، مقدس روحاني سر، زور سړی	پیر
Chamberlain; Head of Amir's Servants	د امیر د نوکرانو مشر	چارچي باشي
Chief of Karawans	د کاروان مشر	قافله باشي
Officer in Charge of the Arg	د ارگ مسؤول افسر	قلعه بیګي
Courier; Messenger	پیام رسوونکی، لیک یا ډاک رسوونکی	قاصد
Judge	قاضی	قاضی
High Court	ستره محکمه	قاضی دفتر
Chief Justice	قاضی القضاة	قاضی القضاة
Chief Civil and Military Administrator	تنظیمیه رئیس	رئیس تنظیمیه
Chief Stirrup; Body Guard	مشر رکاب وال، بادي ګارډ، محافظ	رکاب باشي
Commander of 100 Men	د سلو تنو بولندوی	صد باشي
Unit of Sappers and Miners	د نقب کیدونکو او د کان کیندونکو ډلګی	سفر مینه
Treasurer; Cashier	خزانه دار	صندوق دار
Field Marshal	فیلډ مارشال	سر عسکر
Title, Military Chief; Member of Royal Family	سردار، پوځي مشر، د سلطنتي کورنۍ غړی	سردار
Highest Afghan Decoration	لوړ افغان مډال	سردار اعلی

د پاڼو شمېره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یا دغه: دلپکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ

Chief of Defense	د دفاعي چارو مشر	سردار مدافع
Captain; Commander of 600 Men	د ۶۰۰ تنو بولندوی	سرهنګ
Frontier Officer	سرحدي افسر	سرحد دار
Superintendent; Finance Officer	ناظر، د مالي چارو افسر	سر رشته دار
Manager of Public Works	د ټولګټو چارو مدیر	سر رشته دار - تعمیرات
A Corps (composed of sons of nobility and high officials)	د اردلیانو یا خاص خواک یوه ډله (چې د لوړ پوړو چارواکو او اشراف له زامنو څخه جوړ سوی وي)	سر - اوس
Colonel	ډګروال	سرتیپ
Commander-in-Chief	ستر درستیږ	سپه سالار
See Ishik Aghasi	وګورئ ایشک آقاسی	شاغاسی
Revenue Officer	د ماليې د راټولولو افسر	تحصیلدار
Company	ټولی	ټولی
Company Commander	ټولی مشر	ټولی مشر
Regent	نائب السلطنة	وکیل السلطنة
Ministry of War	د دفاع وزارت	وزارت حربیه
Commander of 100 Men	د سلو تنو بولندوی	یوز باشی

نور بیا

د افغان کورنیو شجره

[قدرمنو لوستونکو! د بناعلی رحمت آریا د آرشیف: لینک](#)

د پاڼو شمېره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ